

5 MODULUA: NIRE INGURUNEA

HELBURUAK

Bizi garen inguruneak guregan nolako eragina duen hausnar-tzea: etxebizitzak, inguruan ditugun pertsonak, balioek, gizar-tean arrakasta izateak, eta abarrek.

Guretzat gizarteko talde jakin batzuetakoa izateak duen gar-rantzia balioestea.

Arriskuko jokabideen aurrean gizarteak duen jarrerari buruz gogoeta egitea.

"Gizarte anomia" terminoa ezagutu eta ulertzea, gizarteak ezarritako helburuen (ospea edo arrakasta lortzeko helbu-ruak, eta horiek gure kulturaren gero eta gehiago arrakasta ekonomiko eta fama bihurtzen ari dira) eta guk helburu horiek lortzeko ditugun bitarteko eta aukeren arteko distantzia gisa.

Gizarteak jokabide zehatz batzuen aurrean (drogak kontsu-mitzea, arazoak ebazteko indarkeria erabiltzea, sexismoa, kontsumismoa oro har, eta abar) erakusten duen onarpen edo tolerantzia mailak edo, batzuetan, sustatze mailak, gazteek eta nerabeek ere jokabide horiek izatea errazago egiten duela jakitea.

ZEIN TALDETA KOAK GAREN

1 ARIKETA: HONAKO TALDE HONETAKO PARTAIDE NAIZ...

Helburua: Zein taldetakoak garen identifikatzea. Hainbat taldetako kide izatea garrantzitsua dela eta talde horiek nortasuna ematen digutela ulertzea. Iraupena: 30 minutu.

2 ARIKETA: NI BIZI NAIZEN TOKIA

Helburua: Bizi garen tokiak eta inguruneak guregan nolako eragina duen hausnartzea. Iraupena: 20 minutu.

3 ARIKETA: NIRETZAT GARRANTZITSUA DA

Helburua: Garapen pertsonalerako, gizartean onartua izateak duen garrantziaz jabetzea. Ingurukoengandik behar dugun onarpen mailari buruz gogoeta egitea. Iraupena: 40 minutu.

4 ARIKETA: ONARPENAREN BILA

Helburua: Gizartean onartua izateko erabiltzen diren estrategiek, estrategia bakoitzaren arabera, geure buruarekin ondo sentitzera iristea oztopa dezakete. Iraupena: 50 minutu.

HELDUAK

5 ARIKETA: ROLAK ETA GENEROA

Helburua: Mutila edo neska izateari lotzen zaizkion mitoei buruz gogoeta egitea. Iraupena: 50 minutu.

6 ARIKETA: NOLAKOAK DIRA?

Helburua: Helduak gure bizitzan eredu garrantzitsuak direla ulertzea, eta, hortaz, gazteen eta nerabeen garapen pertsonalean zein sozialean eragin zuzena dutela ulertzea. Iraupena: 30 minutu.

GIZARTEAREN ERAGINA ETA ULERTZEKO MODUA

7 ARIKETA: KALEAN EDATEA

Helburua: Kalean edateari buruz gogoeta egitea: Fenomeno hori hedatzean gizarteak duen eragina ezagutzea. Fenomeno horren ondorioak ezagutzea. Iraupena: 60 minutu.

8 ARIKETA: ZERK DU ERAGINA NIREGAN?

Helburua: Gizartea ulertzeko moduak hainbat faktoreren arabera alda daitezkeela baina hedabideak alderdi eragile bat direla ulertzea. Iraupena: 30 minutu.

9 ARIKETA: PUBLIZITATE KANPAINAK

Helburua: Komunikabideetan nagusi diren balioak zein diren eta guregan nola eragiten duten identifikatzea. Komunikabideetatik hedatzen den kontsumismoari buruzko kritika negatiboa egitea. Iraupena: 60 minutu.

10 ARIKETA: TXATA VS SMS-AK

Helburua: Zuzeneko elkarrizketa bat bestelako bitartekoek inoiz ordezkatu ezingo duten egoerak identifikatzea. Iraupena: 50 minutu.

KONTSUMISMOA - PRESENTISMOA

11 ARIKETA: ORAINTXE BERTAN

Helburua: Honako hauek bereizten ikastea: Orain eduki ezin duguna eta inoiz edukiko ez duguna. Orain eduki ezin duguna, baina epe laburrean eduki ahalko dugu. Orain eduki ezin duguna, baina etorkizunean eduki ahalko duguna. Iraupena: 30 minutu.

12 ARIKETA: NAHI DUT

Helburua: Gizartearen presioaren aurrean anbizio eta lehiakortasun mailak identifikatzea. Iraupena: 60 minutu.

GIZARTE BALIOAK

13 ARIKETA: INGURUAN DUDANA

Helburua: Gaur egun gizartean zer balio dauden eta guregan nolako eragina duten identifikatzea. Iraupena: 60 minutu.

14 ARIKETA: ARRAKASTA EROSTEA

Helburua: Gizartean "saltzen" dizkiguten arrakasta ereduak identifikatzea. Iraupena: 50 minutu.

1 ARIKETA

HELBURUA: Zein taldetakoak garen identifikatzea.

Hainbat taldetako kide izatea garrantzitsua dela eta talde horiek nortasuna ematen digutela ulertzea.

IRAUPENA: 30 minutu.

GAUZATZEKO ERA: Hezitzaileak izango duen zerrendaren laguntzarekin (fitxan ere azalduko da), ikasleek partaide diren taldeak aipatuko dituzte.

Gero, bakarka, bakoitzak partaide den taldeei buruz gogoeta egingo du, eta beste talderen bat ere gehitu ahal izango du. Jarraian, fitxan izango diren gainerako galderei erantzungo die.

Azkenik, talde handian jardungo dute, eta pertsona bakoitzarengan egon daitezkeen desberdintasunak, bakoitzak zeri ematen dion garrantzia, eta, batez ere, ea talde horietako partaide izateaz jabetzen garen aztertuko da.

GARBI GERATU BEHAR DENA:

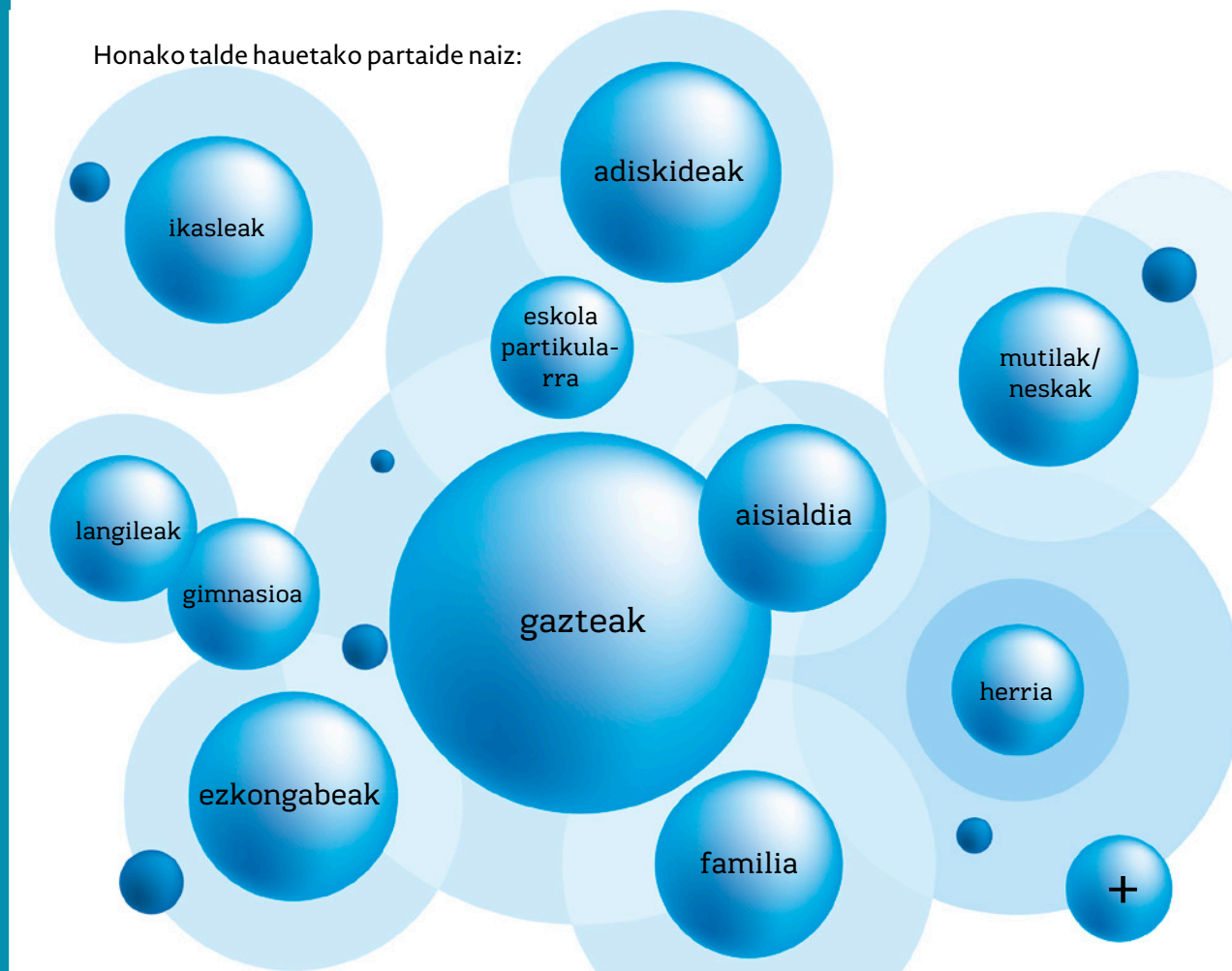
Hainbat taldetako kide gara, toki zehatz batean bizi garelako, ikastetxe jakin batean ikasten dugulako, leku jakin batean lan egiten dugulako, eta abar.

Talde jakin bateko kide izateak talde horretako kide izatearen identitatea ematen digu, eta onurak ekar ditzake, bai eta eragozpenak ere.

Partaide garen taldeek eragin handia dute guregan: balioak, gizarteko arrakasta, eta abar.

1 FITXA: HONAKO TALDE HONETAKO PARTAIDE NAIZ...

Honako talde hauetako partaide naiz:

Galderak:

Zein taldetako partaide naiz?

Zer lortzen dugu hainbat taldetako kide izatearekin?

Zuk aukeratu al duzu talde horietako kide izatea?

Aukera itzazu zuretzat garrantzitsuenak diren bi taldeak, eta garrantzi gutxien duten biak. Zergatik dira batzuk besteak baino garrantzitsuagoak?

2 ARIKETA

HELBURUA: Bizi garen tokiak eta inguruak guregan nolako eragina duen hausnartzea.

IRAUPENA: 20 minutu.

GAUZATZEKO ERA: Banaka, erantsita doan fitxa bete beharko dute.

GARBI GERATU BEHAR DENA:

Leku batean edo bestean bizitze soilagatik, gizarteko talde askotako eta desberdinetako kide gara.

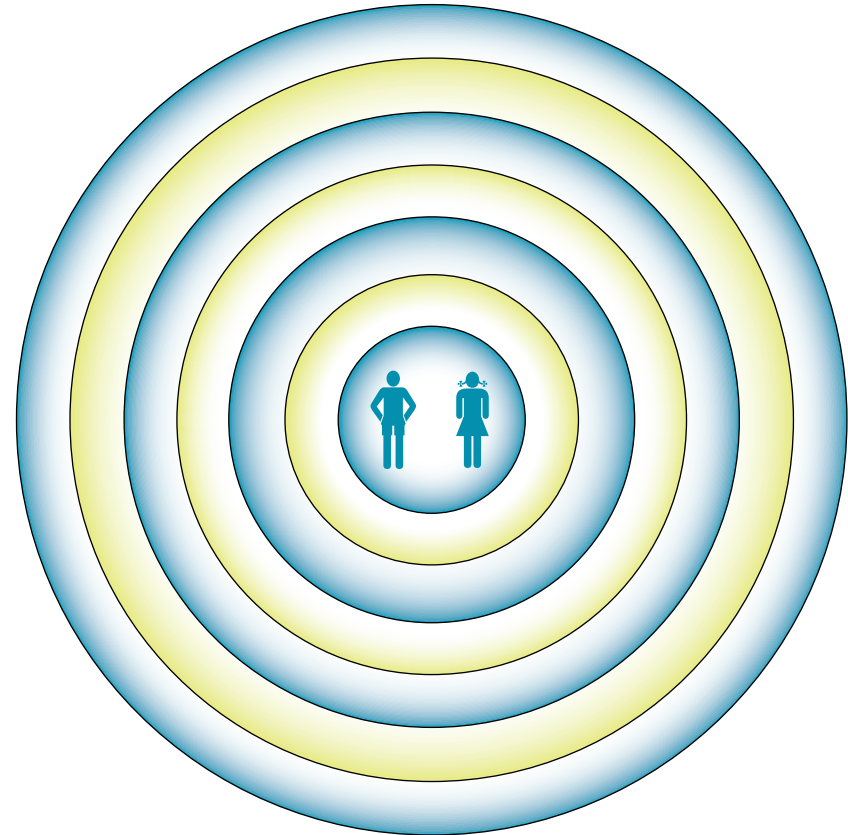
Gure inguruak eragina du guregan.

Badira aldeak talde batzuen eta besteen artean (arrazak, erlijioa, sexu joera, hizkuntza, ezaugarri fisikoak, eta abar).

Gizarteko talde guztiak errespetatu behar dira, haietako kide izan zein ez.

2 FITXA: **NI BIZI NAIZEN TOKIA**

Idatz itzazu zu kide zaren edo harremanetan zauden talde guztiak. Koka itzazu zirkulu batean, ordenan, zeinekin duzun harreman handiena kontuan hartuta. Erdialdean lehentasuna dutenak ja-rriko dituzu; beraz, bete ezazu erdialdetik hasita kanporantz.

Eta erantzun galdera hauei:

Denekin duzu harremana? Zertan dute zure antza, eta zertan bereizten dira zuregandik?

Deskriba ezazu labur labur bizi zaren auzoa (auzoaren egoera, zein pertsonak osatzen duten, eta abar).

3. Zure ustez, nolako eragina du zuregan, zure eguneroko bizitzan, deskribatu duzun inguru horrek guztiak?

3 ARIKETA

HELBURUA: Garapen pertsonalerako gizartean onartua izateak duen garrantziaz jabetzea.

Ingurukoengandik behar dugun onarpen mailari buruz gogoeta egitea.

IRAUPENA: 40 minutu

GAUZATZEKO ERA: Taldeko kide batek oharrak hartuko ditu. Gainerako taldekideek joko hau egingo dute:

Biribilean jarriko dira, eta lehenak hau esango du: "Niretzat garrantzitsua da adiskideen artean onartua izatea". Hurrenak aurrekoentzat garrantzitsua dena errepikatuko du (urliarentzat garrantzitsua da..., eta niretzat garrantzitsua da... ek onartua izatea), eta horrela jarraituko dute norbaitek huts egin arte. Hori gertatzen denean, berriz hasiko dira. Jokoa bukatzean, oharrak hartu dituenak arbelean idatziko ditu jokoan sortu diren gauzak.

Gero, bost kide inguruko taldeak egingo dira, eta taldeek adierazitakoa ordenatu beharko dute garrantzi handiena duenetik txikiena duenera, eta ordena horren zergatia eman beharko dute. Gainera, eztabaidei eta desadostasunei buruzko oharrak hartuko dira, gero fitxan adierazitako galdera guztien artean eztabaibatzen dutenerako.

GARBI GERATU BEHAR DENA:

Garrantzitsua da harremana dudan taldeek onartzen nautela sentitzea.

Ezinezkoa da denek onar nazaten (denen gustuko izatea).

Gizartean dugun onarpen mailak eragina du autoestimuan.

Gizartean dugun onarpenak eragina du onarpen pertsonalean, eta alderantziz.

3 FITXA: **NIRETZAT GARRANTZITSUA DA**

Hauek ni onartzea:	Zergatik?
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	

Zeren edo noren arabera izaten da gizarte honetan norbait txertatuago edo onartuago izatea? Zergatik?

4 ARIKETA

HELBURUA: Gizartean onartua izateko erabiltzen diren estrategiek, strategiaren arabera, geure buruarekin ondo sentitzera iristea oztopa dezakete.

IRAUPENA: 50 minutu.

GAUZATZEKO ERA: Testua irakurriko dute hiru edo lau kideko taldeetan. Gero, galderei erantzungo diete; eta, azkenik, hezitzaileak talde bakoitzean landu dena bilduko du, eta guztien artean eztabaidatuko dute.

GARBI GERATU BEHAR DENA:

Gizartean onartua izatea garrantzitsua da, eta denok nahi dugu onartuak izan.

Gizartean onartuak izateko, hainbat jarrera izaten dugu eta jokabide batzuk agertzen ditugu.

Onartuak izateko egiten diren ekintza batzuk gure osotasun pertsonalaren kontrakoak dira. Adibidez:

Gizartean tartetxo bat egitearren:

"Lapurretan hoberena" izatea.

"Substantzia berriak probatzeko orduan ausartena" izatea.

"Mutiletan/ nesketan gehien aritzen den neska edo mutila" izatea.

"Autoan edo motorrean ziztu bizian joaten dena" izatea.

4 FITXA: **ONARPENAREN BILA**

Itxaso ile apainketari buruzko modulua egiten ari da. Bigarren urtea da. Iaz nahiko gaizki pasatu zuen; zomorro arrarotzat zuen bere burua, adiskideek ez zutela kontuan hartzen uste zuen.

Kuadrillan ere ez zen eroso sentitzen. Bere janzteko era zela eta, iseka egiten zioten, eta etengabe esaten zioten gehiago makillatu apaindu behar zuela bere burua, asteburuetan dantzalekuetan sartu nahi baldin bazuen. Bestalde, ez zuen mutiletan egiten; ez zen maiz ateratzen, eta ateratzen zenean, bere adiskideak aritzen ziren mutiletan, baina Itxaso inoiz ere ez.

Aurten dena aldatu da. Guztiz aldatu du janzteko era. Askoz ere helduago ematen du. Lagun talde bat du eta haiekin ateratzen da, erosu ketak egitera joaten da; eta, gainera, ikastetxe osoan ospea lortu DU.

Denek dakite Itxaso oso trebea dela dendetara doanean lapurretan egiten, eta denarekin ausartzen da. Horregatik, adiskideek, lagunek eta ia ezagutu ere egiten ez dituen beste batzuek enkarguak egiten dizkiote. Egia esan, bere negozio txikia ari da egiten "salerosketa" horiekin.

Galderak:

Zure ustez, Itxaso zergatik aldatu da?

Zer irabazi eta zer galdu du Itxasok aurten?

Zer uste duzu Itxasoren negozio berriaz?

5 ARIKETA

HELBURUA: Sexu bateko edo bestekoa izateari lotzen zaizkion mitoei buruz gogoeta egitea.

IRAUPENA: 50 minutu.

GAUZATZEKO ERA: Fitxa banatuko da, eta ikasle bakoitzak bete beharko du. Talde handian eztabaidatuko dute gero, eta bakoitzak azaldu beharko du zergatik jarri duen lauki bakoitzean mutila, neska edo biak.

Hori egin eta gero, rolei buruzko eztabaida egingo da, eta, eztabaida horretan, hezitzaileak nabarmendu egingo du ditugun aurreritziaren garrantzia.

Bukatzeke, mutilekin identifikatu dituzten zeinuak alderantzikatu eta neska batengan irudika ditzaten eskatuko zaie, eta alderantziz. Pertsona hori deskribatu beharko dute.

GARBI GERATU BEHAR DENA:

Esleitzen zaizkigun rolak maiz ez dira izaten geuk nahi ditugunak, ez eta hoberenak ere.

Kulturaren arabera, eginkizun batzuk mutilei dagozkie, eta beste batzuk neskei, eta horrek portaera baldintzatzen digu: egiten ditugun gauzak, pentsatzen duguna, eta, askotan, sentitzen duguna ere bai... Gure erantzukizuna da (gizonezkoena eta emakumezkoena) hori horrela ez izatea.

5 FITXA: **ROLAK ETA GENEROA**

Literatura sari bat irabaztea		
Autorik hobereena izatea		
Seme alabez arduratzea		
Drogak kontsumitzea		
Erretzea		
Haserretzen denean hormak jotzea		
Sexu harremanak saihestea		
Krema hidratatzailea ematea		
Sukaldean aritzea		
Kalean txistua botatzea		
Tai Chi egitea		
Desleial izatea		
Irakaskuntzan lan egitea		
Preserbatiboak erostea		
Adinekoak zaintzea		
Era osasuntsuan jatea		
Asteburu guztietan parranda egitea		
Adiskideren batek laguntza eskatzen dion orotan laguntzea		
Autobusa gidatzea		
Lan egitea		
Txatean ibiltzea		
Eskalatzea		
Liskarrak saihestea		
Sexu harremanak izateko nahia		
Biraoak botatzea		
Adiskideren baten etxean lotan geratzea		

6 ARIKETA

HELBURUA: Helduak gure bizitzan eredu garrantzitsuak direla ulertzea, eta, hortaz, gazteen eta nerabeen garapen pertsonalean zein sozialean eragin zuzena dutela ulertzea.

IRAUPENA: 30 minutu.

GAUZATZEKO ERA: Hezitzaileak pertsona heldu batzuk izendatuko ditu, eta gazteek heldu horiekin dituzten harremanak bereiz ditzaten saiatuko da. Eta harremanik ez baldin badute (Ronaldo, Che, eta abarrekin, adibidez), heldu horrek zer sentipen iradokitzen dien azaldu beharko dute. Gazteek pertsona gehiago gehi diezaioke zerrendari.

Guztien artean eztabaidatuko dute. Harreman bakoitza justifikatuko duen ezaugarri positibo eta negatibo bat edo gehiago -gaztearengan nolabaiteko eragina duten ezaugarriak- eman beharko dira.

GARBI GERATU BEHAR DENA:

Helduak gure bizitzan eredu dira.

Eredu izateak ez du esan nahi "gauza guztietan onak" izan behar dutenik; ezaugarri positiboak zein negatiboak izan ditzakete.

6 FITXA: **NOLAKOAK DIRA?**

Heldua	Ezaugarri positiboa	Ezaugarri negatiboa
Aita		
Irakaslea		
Anaia/ arreba edo neba/ ahizpa zaharraren laguna		
Epailea		
Athleticeko, Bartzelonako eta abarretako futbol jokalaririk		
Izeba (gazteenganako enpatia duena)		
Institutuko bedela		
Ertzaina		
Orientatzailea		
Ama		
Che Guevara		
Bob Marley		
Medikua		
Gandi		
Amona		

7 ARIKETA

HELBURUA: Kalean edateari buruz gogoeta egitea:

- Fenomeno hori hedatzearen aurrean, gizartean duen eragina ezagutzea.

- Fenomeno horren ondorioak ezagutzea.

IRAUPENA: 60 minutu.

GAUZATZEKO ERA: Hezitzaileak azalduko duen egoeran, gazte batzuk herriko plazan edaten ari dira. Hiru kideko taldeetan jarrita, eztabaida egingo dute taulan ageri diren pertsonen pentsatzen dutenari buruz, kalean edateak zuzenean edo zeharka eragiten baitie. Egoera horretan zer irabazten eta zer galtzen duten jaso beharko dute.

GARBI GERATU BEHAR DENA:

Hedabideek (telebista, Internet, mugikorrak, prentsa, eta abar) eragin izugarria dute kalean edatearen fenomenoaren zabal dadin.

Kalean edatearen helburua neurrian eta kontrolpean zerbait edanez adiskideekin tarte bat igarotzea izan beharko litzateke; eta ez lagunekin egon eta kontrolik gabe edatea, "sekulako aitzurra" harrapatu arte.

Kalean edate horretan parte hartzen ez duten baina horren eragin zuzena jaso dezaketen inguruko pertsonak errespetatu behar dira: auzokoak, garbitzaileak, ostalariak, eta abar.

7 FITXA: **KALEAN EDATEA**

Lagun talde batek kalean edateko hitzordu handi batera joatea erabaki du. Irratian iragarri dute, eta denek izan dute horren berri Internet bidez ere.

Plaza batean egingo da, eta plazaren inguruko arkupeetan etxebizitzak, supermerkatu txiki bat eta taberna batzuk daude.

Jar zaitzete hitzordu horrek zuzenean edo zeharka eragingo dien pertsona bakoitzaren larruan (taulan ageri diren pertsonak). Gero, jar zaitzete taldeetan, eta eztabaidatu pertsona horiek izango duten iritzia, eta zein abantaila eta eragozpen ekarriko dizkien haietako bakoitzari.

	Abantailak	Eragozpenak
Auzokoa. 1. solairuan bizi da. Hurrengo egunean lan egin behar du.		
Auzokoa. Azterketa garaian dago.		
Supermerkatuaren jabea.		
Tabernetako baten jabea.		
Luis. Hitzordu horretan izan diren gazteetako bat.		
Maika. Beste gazteetako bat. Neurririk gabe edan du, koma etilikoa izan duen arte. Anbulantziak eraman du.		
Maikaren ama.		
Kale-garbitzailea.		

8 ARIKETA

HELBURUA: Gizartea ulertzeko moduak hainbat faktoreen arabera alda daitezkeela baina hedabideak alderdi eragile bat dira ulertzea.

IRAUPENA: 30 minutu.

GAUZATZEKO ERA: Lau edo bost kideko taldeak egingo dira. Zenbat talde, hainbat kartoi mehe banatuko da, fitxan adierazten den marrazkiarekin, eta horien erdialdean honako hitz hauek idatziko dira (hitz bakarra kartoi mehe bakoitzeko): iragarkiak, Internet, telebista, telefono mugikorra, eta abar. Pertsona bakoitzak hitza inguratzen duen zirkuluan hitz horrexek iradokitzen diona idatzi beharko du, pentsatu gabe.

Gero kartoi meheak txandakatuko dira, eta hurrengo taldeak hurrengo zirkuluan idatziko du aurreko taldeak idatzitako hitzek iradokitzen dietena; horrela jarraituko dute zirkulu guztiak bete arte.

Gero, guztien artean aztertuko dute kartoi meheetan atera dena. Erdialdean den hitza azken zirkuluetan direnekin alderatuko da.

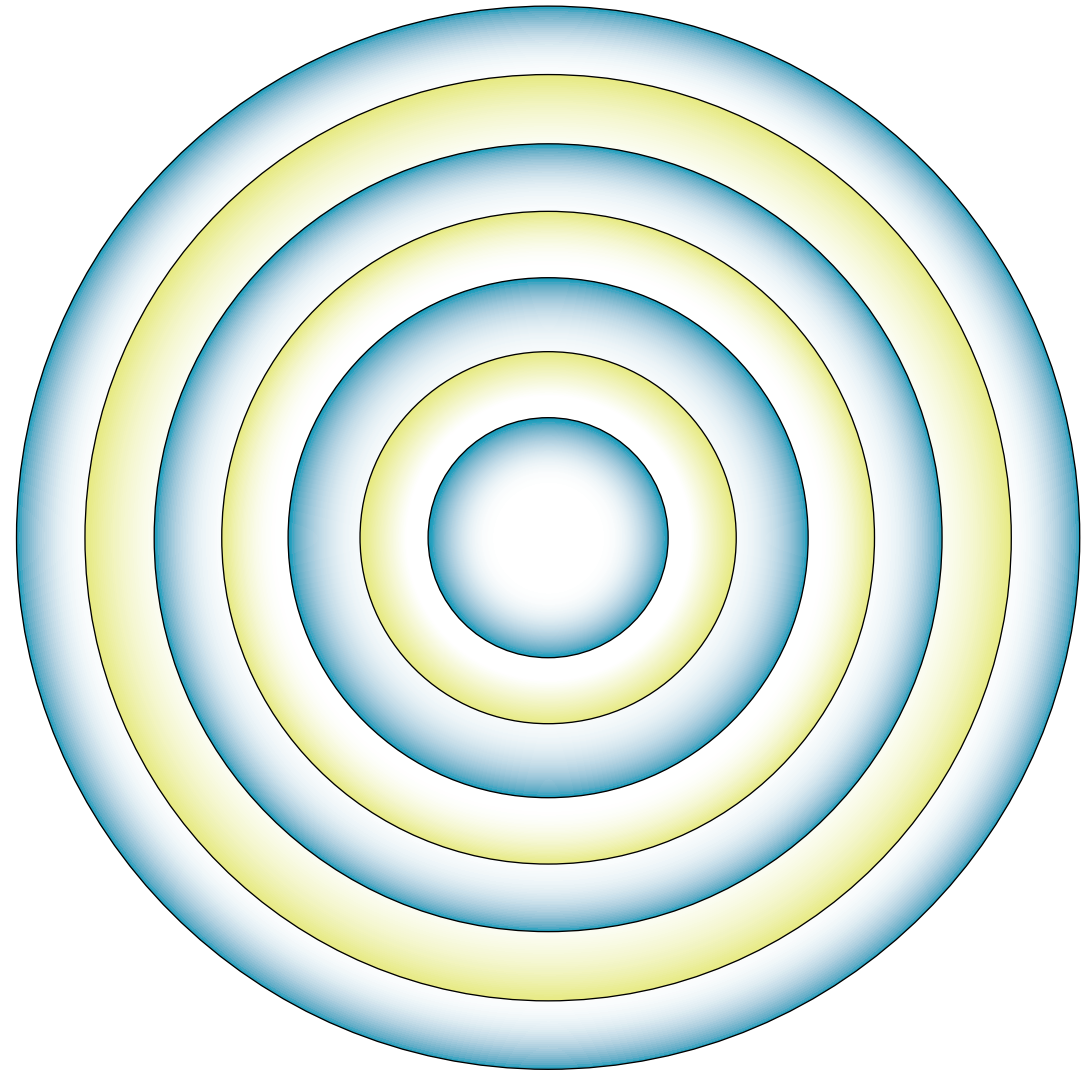
GARBI GERATU BEHAR DENA:

Gizartea ulertzeko moduak askotarikoak izan daitezke, eta gizarte ingurunearen (komunikabideak, eta abar), ingurune hurbilaren (gauden unea eta tokia) eta alderdi pertsonalen (hautematen duen pertsona) mende daude.

Informazioa falta baldin bada, errealitatea desitxuratuta hauteman daiteke.

Komunikabideek, Internetek, eta beste hainbat hedabidek gauzak ikusteko dugun modua alda diezagukete.

8 FITXA: **ZERK DU ERAGINA NIREGAN?**

9 ARIKETA

HELBURUA: Komunikabideetan nagusi diren balioak zein diren eta guregan nola eragiten duten identifikatzea.

Komunikabideetatik hedatzen den kontsumismoari buruzko kritika negatiboa egitea.

IRAUPENA: 60 minutu.

GAUZATZEKO ERA: Hiru kideko taldeak egingo dira. Talde bakoitzari publizitate kartel bana emango zaio. Publizitate kanpaina horren defentsa prestatu behar dute. Gero, gainerako taldeen aurrean haren alde egin beharko dute, eta talde horiek egin ditzaketen galderi erantzun beharko diete.

Azkenean, talde handian, zer iruditu zaien esan beharko dute, ea konbentzitu dituen ala ez, eta zergatik.

GARBI GERATU BEHAR DENA:

Komunikabideek eragin handia dute guregan.

Kontsumoari lehentasuna ematen zaion gizartean bizi gara.

Kontsumismoa herritar guztiengana iristen da, eta komunikabideak arduratzen dira publizitatea adin guztietara heltzeaz; horretarako hainbat kanpaina diseinatu dituzte.

Gizartearen presioa oso gogorra da, eta, maiz, gure erabakiak modei, joerei eta abarri lotuta izaten dira. Zaila da erabakiak libreki hartzea.

9 FITXA: **PUBLIZITATE KANPAINAK**

Jarraian hainbat publizitate kartel ageri dira. Aukera ezazue bat, eta hiru kideko taldeetan produktu horren alden egin beharko duzue gainerako taldekideen aurrean.

10 ARIKETA

HELBURUA: Zuzeneko elkarrizketa bat bestelako bitartekoek inoiz ordezkatu ezingo duten egoerak identifikatzea.

IRAUPENA: 50 minutu.

GAUZATZEKO ERA: Lau talde egingo dira, eta hainbat egoera proposatuko. Taldeak binaka jarrita elkarrizketa egitea proposatuko da, MSN bidez: talde batek mezu bat idatziko du orri batean, arbelean edo mugikorrean, eta besteak erantzun egingo du. Gauza bera hainbat aldiz egin beharko da.

Gero, egoera berarekin lan eginez, elkarrizketa bat hasiko da lau taldeen artean, txat batean egongo balira bezala. Egokiena izango litzateke gutxienez bi ordenagailu izatea; horren ordez, orri bat erabil daiteke, eta talde batetik bestera pasa.

Azkenean, sortu diren elkarrizketak irakurriko dira, eta gai berari buruzko bi komunikazio moten artean ikusi diren aldeak nabarmenduko dira. Galderei jarraituko zaie, baina galdera gehiago ere gehi daitezke, edo proposamenak aldatu.

GARBI GERATU BEHAR DENA:

Mugikorrek eta Internetek gure komunikatzeko era aldatu dute.

Komunikazio mota horiek badituzte abantailak, bai eta eragozpenak ere.

Komunikazio mota horrek ezin du aurrez aurreko elkarrizketen tokia hartu, mugatuago baita.

10 FITXA: **TXATA VS SMS AK**

Proposa daitezkeen gaiak:

Mutil edo neska batekin ligatzea.

Asteburuari buruz hitz egitea.

Larunbatean ohikoa ez den zerbait egiteko hitzordua jartzea.

Gurasoekin izan duzun eztabaidaren bati buruz hitz egitea.

Adiskide bati esatea ez zaizula ondo iruditzen arropa lapurtu eta gero sal dezala.

Galderak:

Zein alde dago txat edo Messenger bidez hitz egitearen eta sms bidez hitz egitearen artean?

Zein abantaila eta desabantaila du komunikatzeko bide horietako bakoitzak?

Eta, aurrez aurreko elkarrizketarekin alderatuz gero, zein motatako elkarrizketetan edo zein gairi buruz hitz egiteko da egokia sms ak, txata edo aurrez aurreko elkarrizketa erabiltzea?

Komunikatzeko modu horiek zer nolako eragina dute gure bizitzetan?

Hausnar ezazu nola aldatuko liratekeen gure bizitzak, komunikatzeko modu horiek desagertuko balira.

11 ARIKETA

HELBURUA: Honako hauek bereizten ikastea:

Orain eduki ezin duguna eta inoiz edukiko ez duguna.
Orain eduki ezin duguna, baina epe laburrean eduki ahalko duguna.
Orain eduki ezin duguna, baina etorkizunean eduki ahalko duguna.

IRAUPENA: 30 minutu.

GAUZATZEKO ERA: Fitxa bete beharko dute, banaka. Jarduera zehatzen bat egiteko zer nolako presa dugun jakitean datza ariketak.

Gero, zenbait boluntariok, idatzi dutena azalduko dute.

GARBI GERATU BEHAR DENA:

Kontsumismoa nagusi den gizartean bizi garen arren, jakin behar dugu badirela hainbat objektu material edo bizitzako egoera berehala erdietsi ezin ditugunak, gizarte ingurunearen eraginez horiek lortzea erraza dela pentsatu arren.

Ezin dugu dena eduki nahi dugun unean, hemen eta orain.

Berehala zerbait edukitzea nahi izateak frustrazioa eragiten du, ezin badugu hori lortu.

Garrantzitsua da pazientzia izatea, itxaroten jakitea; horrek guztiak lehendik duguna gehiago aintzat hartzen laguntzen digu.

Zerbait lortzeko nahiak eta ahaleginak konpentsatu egiten dute zerbait hori berehala ez izatea.

11 FITXA: **ORAINTXE BERTAN**

Jarraian ageri den zerrendan, adieraz ezazu zein gauza nahi dituzun orain, eta zein gauza lortzeko itxaron dezakezun.

	Oraintxe bertan	Itxaron dezaket
Disko bat		
Bideo jokoak		
Film bat		
Arropa		
Janaria		
Tabakoa, porruak, kokaina		
Edaria		
Mp3 a		
Mutil/ neska laguna		
Autoa		
Parranda		
Mugikorra		
Lana		
Sexua		

Oraintxe bertan nahi dituzunen zutabeen jarri dituzun gauzak lortzeko nahikoa denbora itxaron behar izango bazenu, nola sentituko zinateke? Zer egingo zenuke?

12 ARIKETA

HELBURUA: Gizartearen presioaren aurrean anbizio eta lehiakortasun mailak identifikatzea.

IRAUPENA: 60 minutu.

GAUZATZEKO ERA: Bederatzi parte hartzaile behar dira jarduera gauzatzeko.

Parte hartzaileetako bat saltzailea izango da, eta honako gai hauek saldu beharko ditu: munduari itzulia emateko bidaia, 4.000 euro balio duena; 6.000 euro balio duen ikastaroa, berehala lana emango dizuna; 29.000 euro balio duen autoa; 200.000 euro balio duen yatea; 82.000 euro balio duen kirol autoa; 500 euro balio duen txirrindua; 1000 euro balio duen Portugalerako bidaia; 600 euro balio duen Play Station 3 a; 1.800 euro balio duen ordenagailua; 3.600 euro balio duen plasma telebista; 240.000 euro balio duen apartamentua; eta 600.000 euro balio duen etxe atxikia.

Lau parte hartzaile erosleak izango dira, eta bakoitzak diru kopuru jakin bat izango du: batek 20.000 euro izango ditu, besteak 14.000 euro, hurrenak 9.000 euro, eta azkenak, 5.000 euro. Baina urtean denek izango dute soldata bera (17.000 euro).

Azkenik, azken parte hartzailea banketxea izango da; hiru kreditu eman ahalko ditu, eta kobratu beharreko interesa negoziatu ahalko du.

Nahi dutena lortzeko zer egiten duten ikustean datza ariketa. Gero, guztien artean eztabaidatuko dute; alde batetik, parte hartu dutenak nola sentitu diren ikusiko da, eta, bestetik, ikusleek zer ikusi duten aztertuko.

Eta, bukatzeko, nahi baldin badute, beren gain hartu duten kreditua ordain dezaketen kalkulatu dute, gauza gehiago izateak ez duela zoriontasuna ekartzen nabarmentze aldera; horretarako, gogoeta egingo dute galdera hauek baliatuz: Gizarte honetan, kontsumitzera bultzatzen al gaituzte? Noraino gara erantzule?

GARBI GERATU BEHAR DENA:

Gure ahalbideak aintzat hartuz, errealista izan behar dugu.

Maiz, gizarteko presioak, aldamenekoa bezalakoa izateko nahiak, telebistan azaltzen den haren modukoa izateko nahiak, eta abarrek gure ahalbi-deen gainetik bizitzera eramaten gaituzte, eta "banketxeen esklabo" egiten gara.

Gauza gehiago izateak ez dakar pertsona gisa gehiago garatzea, zoriontsuago izatea, eta abar.

Erosketen jokoan sartzen garenean, gero eta gehiago nahi izaten dugu, eta ez dakigu gelditzen; eta, erosterik ez badugu, frustrazioa sentitzen dugu.

12 FITXA: **NAHI DUT**

Saltzailea: Ahalik eta gehien saldu behar duzu, nola edo hala sinestarazi behar diezu beste zoriontsu izan daitezen zuk duzun guztia erosi behar dutela.

Banketxea: Hiru kreditu eman ditzakezu: 30.000 euroko bat, % 15eko interesa eta ordaintzeko 5 urteko epea dituen; 90.000 euroko bat, % 25eko interesa eta ordaintzeko 15 urteko epea dituen; eta, azkena, 500.000 eurokoa, % 35eko interesa eta ordaintzeko 60 urteko epea dituen. Hiru kreditu horiek eman ditzakezu soilik, eta batek baino gehiagok kreditu bera nahi baldin baditu, interes handiagoa negoziatu dezakezu.

Eroslea: Hasierako diru kopuru bat duzu. Erosteko hainbat gauza duzu, baina ez duzu diru nahikorik denak erosteko; beraz, zoriontasuna lortzeko zein dituzun nahiago ikusi behar duzu. Banketxea ere badago, eta harekin negoziatu dezakezu, diru gehiago lortzeko.

Ikuslea: Ondoko alderdi hauei begiratu beharko diezu:

Jarrerari (urduri jarri dira, eztabaidan aritu dira, negoziatu egin dute, eta abar) Nor da hobereena negoziatzen? Nork ateratu du onura gehien? Zerk eman dizu arreta? Nork bete du bere papera hobekien, eta zergatik?

Kirol autoa
82.000 €

Autoa
29.000 €

Masterra
6000 €

Yatea
200.000 €

Txaleta
600.000 €

Play Station
600 €

Apartamentua
240.000 €

Plasma telebista
3.600 €

Ordenagailua
1.800 €

Txirrindua
500 €

Munduari itzulia
4.000 €

Portugalerako bidaia
1.000 €

13 ARIKETA

HELBURUA: Gaur egun gizartean zer balio dagoen eta nola eragiten diguten identifikatzea.

IRAUPENA: 60 minutu.

GAUZATZEKO ERA: Galderei banaka erantzungo diete. Azkenean, lau kideko taldetan horma-irudia egin beharko dute, eta horma irudi horretan gizartetik jasotzen ditugun eraginak bildu beharko dituzte.

GARBI GERATU BEHAR DENA:

Kide garen gizarteak baditu dagoeneko gizarte-balio jakin batzuk.

Gizarte-balioek eragina dute guregan eta gure bizitzaren alderdi handi bat zehazten dute.

Gure balioak sinesten ditugun sentipen eta ideiak dira, eta gure bizitzari zentzua ematen diete.

Garrantzitsua da zehaztea zein diren gure familien balioak, gure ingurukoena eta geureak, benetan zer nahi dugun jakiteko.

Kontsumismoa, eta, beraz, dirua nagusi den gizarte bateko kide gara.

Komunikabideek eskaintzen digutena "publizitate iruzurtia" da:

arrakasta
edertasuna
harremanak
aberastasuna
dibertsioa
zoriontasuna
perfekzioa

13 FITXA: NIRE INGURUA

Bete ezazu fitxa.

Aipa itzazu gizartean arrakasta izateko garrantzitsutzat jotzen dituzun sei balio.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.

Zure kuadrillan, zeri ematen zaio garrantzirik handiena?

Eta zuk, zein lortu nahiko zenuke? Eman itzazu arrazoiak.

Lau kideko taldetan, egin ezazue horma-irudi bat, publizitatearen bitartez saltzen diguten oro (irudi ona, drogak eta abar) bilduko duena.

14 ARIKETA

HELBURUA: Gizartean erakusten diren arrakasta-ereduak identifikatzea.

IRAUPENA: 50 minutu.

GAUZATZEKO ERA: Hiru kideko taldeak egingo dira. Talde bakoitzak 300.000 euro izango ditu, enkantean gastatzeko. Enkantean jarriko diren gauzak gizarteko arrakastari lotuta daude. Gero, denek batera, proposatutako galderei buruz eztabaida egingo dute.

GARBI GERATU BEHAR DENA:

Gizarteak gizarte-arrakastaren eredu jakin batzuk saltzen dizkigu.

Batzuetan, beharrezko mekanismorik edo trebetasunik ez baldin badugu, eredu hori ez lortzeak frustrazio handia sor dezake guregan.

Gaur egungo gizarte-arrakastaren ereduak gauzak edukitzea, kontsumitzea du oinarri. Baina horrek ez du esan nahi arrakasta lortzeko gure eredu izan behar duenik; aukera egin dezakegu, eta geure balioak izan ditzakegu.

14 FITXA: **ARRAKASTA EROSTEA**

Jarraian, enkante batean parte hartuko duzue. Horretarako izango duzuen diru kopurua 300.000 euro izango da. Zuentzat gizarte arrakasta hobekien adierazten duten "objektuak" lortzea da helburua. Behin enkantea egindakoa, erantzun galdera hauei:

ENKANTEA:	Dirua
Auto utilitarioa	Osasuna
Kirol autoa	Gorputz bikaina
Apartamentua	Familia dirudun bateko kide izatea
Etxe atxikia	Azken belaunaldiko mugikorra
Bizi poza	Adiskidetasuna
Lana	Ospea
Familia	Plasma telebista
Oporrak hotel batean, dena barne	Azken belaunaldiko MP3 a

Galderak:

Zein da gizartean saltzen den arrakasta-eredua?

Denok eros dezakegu gizarte-arrakasta gisa saltzen digutena? Zer da zailago?

Zeren gorabeheran dago hori?

Zer gertatzen da arrakasta lortzen ez baduzu?

Gizarteak eskaintzan duen ereduia izateagatik, hoberena al da? Besteren bat proposatuko al zenuke? Zerbait aldatuko al zenuke?